

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

3 de Feudis, quæ non proprie feuda dicuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

deinceps & feminis possit accedere, c. 1. de feud. f. v. m. lib. 2. fe. tit. 30. quomais quis pro se & liberis masculis & feminis inueituram accipiat. §. 1. de eo quis sibi & her. suis mascul. & fem. Sc. lib. feud. tit. 17. Potest & dici paternum, ut diximus, ex superioribus seu a maioribus quaesitum, c. 1. §. parentum vero. de natur. success. feud. & antiquum: & materum, quod femina ex superioribus parentibus quaesitum. §. Ad t. hereditarium feudum pertinet & illud, quod dicitur reale, in quo quis non tantum sibi, sed heredibus suis proflexisse videtur. c. 8. de duob. fr. patri. a capitan. inu. fe. §. 1. Antiquiss. non tamen iure feudum ita erat in potestate domini, ut quodam vellet, possent auferre beneficiario: postea eo ventum est, ut per animum firmum esset: postea, utque ad vitam fidem praestantis: subinde usque ad filios, & eum cui illis vellet dominum feudum commisit. Et iure feudorum communi postea stabilitum, ut ad omnes filios aequaliter pertineret. Subinde ex lege Corradi prorogatum ad nepotes, fratres, patruelisque. hoc in §. & quia vidimus, de iis qui feud. dar. poss. lib. 1. tit. 1. In regis quoque, seu accipientibus, regalia autem annotandum est, de iis qui feud. dar. poss. lib. 1. tit. 1. neque agnati proximiores admittuntur, si heredes non sunt, vide Curt. iunior. tractat. de feud. part. 1. ca. 9. nu. 21. Alexand. consil. 19. in c. super eo. de quo quaerit. in v. led. ex illud feudum est, & ad dominum reuertitur.

21. §. Si feudum sit masculinum seu paternum, hereditarium, & filii non sint, filiae existentes heredes, in alio alibus quidem succedunt: at in feudo, neque ipsae, quae a feudis communi consuetudine excludantur, §. hoc autem annotandum est, de iis qui feud. dar. poss. lib. 1. tit. 1. neque agnati proximiores admittuntur, si heredes non sunt, vide Curt. iunior. tractat. de feud. part. 1. ca. 9. nu. 21. Alexand. consil. 19. in c. super eo. de quo quaerit. in v. led. ex illud feudum est, & ad dominum reuertitur.

22. §. Feudum ligium, inquit Curtius iunior, Jacob. Curt. in 1. part. tract. de feud. ca. 9. num. 22. tria requirit: primo, ut vasallus iuret fidelitatem, nullius alterius fidelitatis reservata. Secundo, ut expresse dicatur in instrumento iuramentum, quod feudum sit ligium. Tertio, quod vasallus principaliter personam suam, & consequenter bona etiam non feudalia subiciat potestati domini. §. Qui t. huiusmodi feudum habet, dicitur homo ligius. ut in clem. pastoralis. §. rursus. de sentent. & re. iudic. Albericus Krantius lib. 4. Chron. ligium Italorum verbum esse ait, & significare totalem subiectionem. Videtur enim vere illud cometa esse Italicum a ligando: unde & coniurationis seu factionis apud illos vocantur *ligues*, auctiori videlicet fide constructio ne facta.

24. §. Et si mihi proprie haec feudum non videretur, sed deditio portus in clientelam & familiam, & potestatem alterius. Ideo huius iuramentum a fidelitate feudali recte separatur, & iure feudo quoque esse docetur in consuetudinibus feudorum, ubi post firmam fidelitatis beneficiarii, in §. si. qual. iura. debe. v. asal. fidel. dom. lib. 2. feud. tit. 5. subiciuntur haec verba: si vero domestica, id est, familiaris eius sit cui iurat, aut si iureo iurat fidelitatem, non quod habeat feudum, sed quia sub iurisdictione sui eius cui iurat: nominatum vitata. membrum, puenent. & eius rectum honorem custodire iurabit.

25. §. Aliqui t. suspicantur huiusmodi homines, homalogos dictos fuisse, de quibus cautum est a Theodosio & Arcadio, in l. si. de patro. vicorum. lib. 11. tit. 24. C. Theodo. ne relinquatur antiquos dominos. Egotame a discedo ab hac sententia, cum Arcadius & Honorius loquantur de colonis, qui quidem adscripti non sunt, sed homologi, id est, qui per scripturam confessi sunt se colonos esse, unde dicuntur, non vere adscripti, sed confessionarii: id enim vox homologi designat, ut expresse declarat Augustus Caesar. in L. cum scimus. 21. de agr. & consil. lib. 11. C. tit. 47. Ita & Aniboteles, ut scribit Suidas, in verbo *homologos*, quod in Analyticis ex hypothese, id est, sub conditione seu fictione generalis dixerat, id in Topicis specialius & quoad personas, id est, ex confesso appellauit. §. Quo t. fit, ut adducit Carlignos homines dici posse vere clientelarios, qui se in fidem omnimodam concedebant patronatum, & illi eorum etiam defensionem subibant. Com non dicitur, inquit Dionys. Halicarnasensis, in 2. Romulus patris is plebrius, optone cuius, & v. ligo data ut quem vellet, sibi patronum legeret. Mofane Graecis & antiquis, quod diu Thesallii vult, & Athenienses prisci, sed tum receptus in melius. Hos Athenienses tneras vocabant ob ministeria, Thesallii, penestas. Romulus honesti orti vocabulo voluit vocari clientes.

27. §. Solidarios t. esse, qui speciem clientelae apud Gallos haberent, iam ante demonstrauimus, cum de iure patronatus egyptus clientelari, ubi in illa de clientelis expl. ca. 1. post potestatem ab-

miniam in iure patronatus clientelaris, lib. 1. q. cap. 10. §. In t. summa homine ligium dico, eum qui cum suis, vel sub alterius esset principis potestate, se alicui alteri principi ligauit, vixit: fidemque dedit, ut eius fidelitatem non praeponat. §. Et t. praede & hic homo ligius, & cum feudo, & sine feudo esse potest: cum feudo, si ea conditione feudum accepit: sine feudo, si amicitia sola ductus, se & sua cum illa speciali sacramento in clientelam alicuius principis venerit, & iurauerit contra omnes opem & auxilium, & in omnibus se prestiturum, fidemque ea de re obstrinxerit, id ipsumque clienti princeps pollicitus fuerit. §. Itaque t. hic singulare tam in feudo ligio, & ut opinor, in sacramento ligio hominis, ut non admittatur penitentia, & homo ligius non possit ab obedientia vel subiectione eius, cui fidem dedit, abire, nec t. d. refutando absolui ab eadem, ut not. Bald. in c. ceterum, de iudic. Mart. Landen. in c. 17. bol. qui feud. dar. poss. Quamquam in aliis feudis vasallus possit feudum refutare, & ita fidem datam rescindere. c. 1. de vasallo qui cont. conf. Lotharis. Sc. Quare ligius homo, qui alteri domino contra fidem datam opem fert in dominum, cui hoc sacramentum se obstrinxit, etiam si iniuri tempore sit, rebellis fit. Ideo Henricus Andegavorum datus filius, qui Normania a rege Ludouico Galliarum acceperat, & pro eadem terra in hominem ligium acceptus erat, ab officio declinans, ab eodem rege, exercitum inausus culpa deprecati adactus est. Ammon. lib. 5. de gest. Franc. c. 54. Secundo singulare in ligio feudo, ut solus princeps de ea, non pares curia, iudicet. Bal. in d. c. ceterum. §. Item t. q. in ipso feudo veniunt omnia bona vasalli in potestate domini, etiam non feudalia, dummodo in feudo ab alio non habeat, Spec. in §. quoniam, vers. 17. de feu. quia in hoc vasallus principaliter obligat personam, quam sequuntur bona. l. si pater. de adop. in P. a. ubi ingreditur, de sacros. eccles. §. Quo t. fit, ut vnus non possit esse duorum ligius homo. glo. in clem. pastoralis. §. rursus, de sent. & re. iudic. quia nemo potest duobus dominis seruire equali iure si contrarii sint, Matth. 6. potest tamen esse ligius vnus, & vasallus alterius, & vasallus plurium, in d. §. rursus, quia semper censetur in vasallitico excepta fidelitas Imperatoris, l. imperiales, §. si. de prohib. feud. alien. per Feder. lib. 2. tit. 55. cuius ligii censentur omnes qui in eius ditione sunt. §. Quare t. etiam in feudo ligio succedunt feminae, Alex. in consil. 30. incip. Quoniam omne datum optimum. in 1. rom. Spec. ubi sup. vers. 21. quia instar subditi cuiusvis censetur ligius in bonis suis, quibus succedunt & feminis. l. maximum vnus. de libe. prater. vel exhere. l. legem 12. tab. de legit. her. Cui. 1. in 1. part. tract. feud. c. 8. num. 26. Et ita differt etiam a vasallo, qui non tenetur iurare dominum se feudum, contra antiquiorem: at in hoc tenetur contra omnes dominos, eum cui ligius est, iurare. c. 1. in prin. & c. contra omnes. tit. hic finitur lex, Sc. lib. 2. feud. tit. 28. §. pen. de prohib. feud. alien. per Feder.

De Feudis, quae non proprie feuda dicuntur. Cap. 3.

1. Feudum francum quid.
2. Francez hiez in Gallia, quid.
3. Mortuum in feudis ecclesiae quid. Sc.
4. In Franco feudo ecclesia secedere potest, no in aliis, & quomodo.
5. Francus feudum habens, libere de eo testari potest.
6. Non rectum feudum quid.
7. Feuda improprie habitacionis, soldata, &c. pro mercede olim remunerantia.
8. Soldata feudum quid.
9. Feudum de camera & cauea quid. num. 10.
10. Feudum gardie, & gastaldie quid.
11. Annona feudi de camera & cauea petiitur quotidie, si ad sint quae petant, si modo dominus habeat, non aliter.
12. Feuda gardie & gastaldie quae.
13. Chastellenies & gardes in Gallia quid.
14. Castrum, & castellum castellani quid.
15. Limitanei duces & milites castellani.
16. In Gallia castellano: um auctoritas & feudum, & iura.
17. Gardianorum seu capitaneorum ius excubiaryum, dictum droff de gaet, quale. Sc.
18. Excubiaryum onus odiosum, nec exigendum tempore pacis, n. 19.
19. Excubiaryum ius tempore belli, ne vir a quinq. denariis exigere tur cautum, in oppidis vicinis hostibus: in aliis tres.
20. Excubiaryum onus non soluebat, qui Tallia nomine non pendebant quinq. solidos.
21. Excubiaryum iura sunt a feudo gardie, & gastaldie, non possunt distrabi vel alienari in alium sine feudo ipso.

- 1 **F** eudum ꝛ francum & liberum est, quod non habet propriam naturam, c. 1. de feud. non hab. prop. nat. feu. lib. 2. tit. 48. sed in forma concessionis francum dicitur. Bald. in cap. inter dilectos, extra. de fide instrum. quodque qui accipit, ad alia non teneatur fertilitia, quam contineantur in forma Fidelitatis. Ioan. Andr. in addit. ad Spec. in tit. de prescri. in rubri. Mart. Laudem. in c. 1. qui feud. dar. poss. Aluar. in 2. d. feud. in pralud. Neque ad illa que continentur in forma communit fidelitatis, deentis maleficiis, ad que non facienda censetur iurare. Bald. in pralud. feudo. ¶ In ꝛ Gallia dicimus quoque, franc. sicut. qui ont amortissement, id est, feuda que liberata sunt regi beneficio a seruitiis, seu praestationibus feudo impoſitis, per eius diplomata in curia computorum promulgata seu registrata, veluti quando feuda perueniunt ad personas, que natus mortuz dicantur, nempe ecclesias, vel Xenodochia, que nisi impetrent morticinium, quod vocant admortissamentum, coguntur intra annum & diem a se possessi onem feudorum abdicare. de his late disputat Rebuff. & colligit regias hac de re constitutiones tom. 1. ordin. regalium rubric. des amortissementz, francz, sicut. & noueaux acquies.
- 3 **¶** Quo ꝛ fit, vt ecclesia in feudo franco succedere possit. Bald. in auth. nisi rogati, ad Se. T. rebel. C. in vltim. col. & in pralud. feudo. quamuis aliorum feudorum incapax sit. §. 1. de alien. feu. lib. 1. feud. tit. 3. Et si feudum emanet ab alio quam a rege directo, & pendeat a vasallo, ecclesia velis qui feudum francum habere vult & liberum, a principe debet & domino vasallo quoque indemnitate se praestaturum offerre, si voue morticinium impetrauit: vel morientem, vt dicitur, & viuentem hominem dare. Et rursum quamuis de indemnitate cauerit illis, vltra & debet fidelitatis homagium vel hominiam per prelatum aut per procuratorem exhibere. disputa. Egid. Magist. in decis. tit. des amortissement. c. 5. & 8.
- 4 **¶** Dixerunt ꝛ in franco feudo posse vasallum libere de co testari. Bald. in d. auth. in vltim. colum. In quo a consuetudine feud. quod proprie feudum est, recedit, c. 1. §. donare. qual. olim feu. pot. alien. vt & in eo, quod in consilio dominus possit a vasallo alienari, saluo tamen iure domini, secundum Baldum in l. 1. 2. colum. si non compet. aud. fuer. appel. qui in hoc sibi contrarius. Bald. in pralud. feud. §. d. incho. Sequitur tamen Curtius priorem opinionem. Curtius Junior trahit feud. 1. par. cap. 8. nu. 3. ego quoque.
- 5 **¶** Non ꝛ rectum feudum, ex superioribus que in recto diximus, intelligi potest oppositione recti, & vocant hoc quod non habet legitimam ademptionem possessionis. vt in c. 1. quibus mod. feud. const. pot. lib. 2. Feu. tit. 2. §. c. 1. de feud. gar.
- 6 **¶** Porro ꝛ feuda alia que annumerantur inter improprie feuda, veluti habitacionis, soldata, de camera, de cauca, gardia, galdia, sunt pro mercedibus accipienda, quarum nomine dabantur res ad tempus, & reuocabiles. Habitatio quid sit patet. §. sed si cui, de usu & hab. apud Iustin. & tot. tit. in P. late nos sup. lib. 4. cap. 2.
- 7 **¶** De ꝛ soldata expressus est textus in §. fin. quis dicat dux, march. &c. & nos alibi de soldata & soldariis, in fine dominica possessionis, tit. de iur. patron. clientela. lib. 1. cap. 10. nume. 17. & hoc feudum Baldus dicit personalissimum, quod non transit ad heredes. Bald. in pralud. feud.
- 8 **¶** Feudum ꝛ de camera est, cum ex camera, id est, ex atca domini, quis certum stipendium capit, vt de cauca, quando ex cellario, quod vocantur caue vel caueam.
- 9 **¶** Feudum ꝛ gardia, & galdia, pro dispensacione seu quum inquitur, id est, pro economatu aliquid datur. Cogitabam apud me aliquando feudum de camera scribendum loco de camera, & esse posse annonam frumenti ex horreo domini, & de cauca annonam vini ex cellario eiusdem, que datur diaria plerumque stipulatoribus & officariis regum, & summorum Pontificum, & magnatum, seu regulorum. Facit quod scriptum est apud Danielem, Daniel. c. 1. regem Arphaxat iussisse preposito eunuchorum, vt introduceret de filiis Isracl & de semine regio & tyrannorum pueros, in quibus nulla esset macula, &c. Et constituisse eis annonam per singulos dies de cibis suis, & de vino vnde bibebat ipse, vt enutriti tribus annis, postea starent in conspectu regis. Accedit quia camera est vas quoddam magnum, vbi triticum quod quotidiano vsu dispensatur, ponitur: sicut innuit Horatius, dum ait, lib. 1. episto. epist. 7. ad Mecenat.

Forte per angustiam tenuis vulpecularimans
 Reperat in cumeram frumenti: pastag, rursus
 Pre foras pleno tendebat corpore frustra:
 Cui musceta procul, si vis, ait, effugere isthino,

Maera casum reperies arctum, quem maera subisti.
 Et alibi, Horat. serm. lib. 1. Satyr. 1.
 Dum ex paruo nobis tantumdem haurire relinquit,
 Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?

¶ Idcirco ꝛ de penu quotidiana debet peti hoc feudum, & debet petens cum domino adesse, nec aliter potest petere, quam si in penu, seu in cumera vel cauca sit, vnde solui possit: alioquin illis euacuatis non debetur promissum: dominumque feudi dare debere intelligendum est omni ere deducto, & subducto ne egeat. hec omnia in §. 1. de nouis feudo. lib. 3. feud. tit. 5. Refert Herodotus in 2. apud Egyptios circa regem, militum suorum, quos Galatryes & Hermotybios dicunt, mille annuo feditum fungi munere, quibus praeter praedia, que ceteris habent immunita, dantur vitrim panis tosti pondo quinae minae: carnis bubulae, binae: vini, sextarii quaterni: quae certe speciem soldatae praeseferunt. Narrat Arrianus, lib. 6. de Alexand. expedit. circa finem. apud Persas & Pasaergadas fuisse Cyri Cambyse filii sepulcrum, & in ipso ad sepulcrum ascensu, exiguum quandam adicium magis exstructam, qui sepulcrum custodirent, nam inde a Cambyse filio Cyri, custodiae munere a patre in filios transmissio, atque in singulos dies eorum datum, vini que & farinae certum modum. ¶ De feudo ꝛ gardia & galdia, sentio etiam paulo aliter, quam haecenus interpretes: dicunt enim castaldionem esse actorem domini. ex glof. in l. fin. in verbo seruo. quod cum eo qui in alie. potest. lib. 4. C. tit. 27. glof. in §. item, de feud. gardia. Aluarotus explicat esse eum, cui res domini committitur gubernanda. Aluarot. in §. item illud, de feud. gard. ¶ Opinor ꝛ autem ego feudum gardia & galdia, esse concessionem ob custodiam seu defensionem oppidi, seu castri: vnde & hodie apud nos sunt gardiani & castellani, quos Chastellains in Gallia dicimus: & feuda seu loca, vnde annonas percipiunt & que tutantur, Chastellenies & gardos nominantur. ¶ Castum ꝛ nemo ambigit locum esse muris munitum, indeque castellum diminutiuum, paruum castellum, oppidum, paruum vicum muris circumdatum, Graecis οπισκοπος, nempe in κοινότητα καὶ ἀποστασις ζώνης καὶ ἀποστασις ἀπὸ τῶν ἀγῶν, vt ait erymol. id est, quies animalium & hominum ab agiorum opere. Et vbi interpretes facrorum euangeliorum vertit, ite in castellum, quod contra vos est. D. Matth. 21. legitur Graece οπισκοπος εἰς τὴν ναὴν, τὴν ἀποστασὶν ἰουδαίων. Sic vbi autem vertit, circumibat ciuitates & omnia castella, D. Marca. ca. 9. Et alibi. D. Matth. 14. Luca. 5. 8. 9. 10. 17. 19. 24. Vnde & castellani erant & oppidani, vt apud Liliuam lib. 4. de bello Macedon. Graecis οπισκοπος, cum castellanis agris tribus, in armis habuit. Erit & qui praefectus castello, vbi quoque inhabitans castellanus οπισκοπος. Et castellaniam, quam vocant feudorum iura castaldiam, & gardiam. Et sunt adhuc in Gallia istius feudi vestigia in his feudis, que vocari diximus, chastellenies, & capitanneries. Nec nos remoratur, quod in feudo gardia, & castaldia reuocatio annuatim fieri poterat. §. 1. de feud. gar. lib. 1. feud. tit. 3. Nam & hoc fuisse etiam antiquitus in Gallia obseruatum, non potest negari. Sicut & hodie castrorum, & oppidorum committuntur defensiones ducibus, qui inde & mouentur. Et apud Italos id mirum non est, quibus erant quaedam administrationes reipublicae annuae tantum, vt consulatus Romae. l. Publius, 36. de cond. & demonstr. lib. 35. P. tit. 1. l. pridie. §. de feriis, lib. 2. P. tit. 12. §. iubemus nullam. de colla. in auth. l. neminem, de susceptor. lib. 10. C. ¶ Postquam ꝛ & colligere feudum hoc co securos milites fuisse: item & castellanos esse qui in limitibus castra habebant imperii ad propellendos hostes vicinos, quibus tantum dabantur feudi limitanei, nec alii qui milites ibi non essent. l. 2. de feud. limitario. lib. 11. C. l. vni. de offic. pref. Affric. Indicat Lampridius in Alexandro, dum ait, Alexandrum Caesarem, que de militibus capta essent, limitaneis ducibus & militibus donasse, vt eorum essent, si heredes illorum militarent: nec vnaquam ad priuatos pertinerent: dicens attentius illos militaturos, si etiam sua iura defendere at. Paulus Diaconus de gestis Langobard. scribit, iussa Grimoldi Langobardorum regis, in Italia certas possessiones datas esse Alzeconi duci Bulgarorum, ita tamen, vt non dux, sed castaldus nuncuparetur, non proprii feudi iure concedens. ¶ In ꝛ Gallia castellaniam & gardiam, in proprium feudum vt plerumque hodie transeunt. Et castellanorum magna est auctoritas, vt ex consuetudinibus generalibus Galliae colligere possimus. Habent namque imperium, quod vocant altam iurisdictionem, sigillum, vt & galiam, notionem delictorum, in via publica commissorum, mensuram, & id genus simillium. in consuetu. Turonens. rubr. de droict. du Seigneur Chastell. per totum. & in con-

¶ Existat f edictum regis Gallia, 17. mensis Augusti, anni 1579. publicatum in Amorico Senatu 23. Septemb. eiusdem anni. p. r quod iuxta placitum secretioris seu privati regii consilii, 10. Martii, anni 1578. casum ne feudum seu territorium in castellaniam titulum erigatur, quin prius habeat ab omni antiquitate, altam, mediam & infimam in subditos suos iurisdictionem, & ius iudicatum, mercatus, preposituræ, prenosse, vocat, pedagii, preeminentiæ, puto tutelæ, in omnes sui territorii ecclesiasticas. Qui gardiam, seu la capitaneis, habent iure gardiæ accipiunt alicubi ius excubiarum, quod vocant, droit de guer. Existimo enim olim incolas pagorum seu castellanos, vt olim milites limitaneos excubias egisse pro rebus propriis cum præfecto castri, vel ad iuuandum ipsum præfectum, certas annonas, vel pecunias contribuisse, & bellis pacatis, vel vitro limitibus regni propagatis, dominos illos castellanos iura eadem postulasse, vel de his cum castellanis composuisse, vt inter castellaniam promouens ueluti hoc ius excubiarum possit, & feudum gardiæ, gardiam enim vulgus custodia dicit. Atque hoc ius quocunque tempore exigitur, vt pars fundi, arg. l. fructus, de rei vind. p. & ex conuentionis lege. Luc. de Pen. in l. cum scimus, col. 2. de agric. & cens. lib. 11. C. fecit l. quem admodum. l. eod. tit. Et eorum excubiarum nomine accipiunt aliquando gardiam, pro annona gallinæ, triticum, auenam, aliave similia, vel pro numero eorum, qui ignem fouent, vel ratione rerum, videlicet quod habeant interdum annonam impositam rebus, & tunc realis hæc præstatio eadem perpetuo, quæ nec augetur ex numero incolarum castellanorum. Quando autem impositum ius, & exactum ratione personæ fouent ignem, tunc si ex vna domo plures fiant, totidem etiam crescit præstationes. Et ita est obseruanda distinctio realis & personalis oneris. quod ad multiplicationem pertinet. secundum Iacob. de Sancto Geo. geo. tractat. de homag. arg. l. cum ratio. S. si plures, de bonis damnat. cap. 1. de capita. qui cur. vendidit in vrb. feud. vide Papum in r. apud. are. lib. 13. tit. 5. Videlicet quædams ius est dominis excubiarum ex traditione rerum, vel consuetudine, vel pacto: alioquin enim dominus quilibet, si aliquo horum modorum hoc ius non habet, tenetur proprium propagatum seu castrum proprium, & sibi subditos suis expensis defendere, cum censum ab illis accipiat: nec potest cogere eos ad excubias personales, vel ad contributionem custodia, vt late disputatur a Nicolao Boerio, de off. 121. Chassanico, in consuet. Burgum. tit. de feud. num. 25. Guido Papæ. decis. 531. num. 5. vide Baldum consil. 248. vol. 3. & aliis per illos citatis. ¶ Nam

¶ alioquin odiosa iura hæc sunt excubiarum tempore pacis, maxime cum cesset causis, & ideo debet tolli effectus. c. cum cessant. 10. de appellat. in 6. l. 2. §. pen. de donat. p. ¶ Et aliquando Lud. 11. mense April. 1479. Et Lud. 12. anno 1504. statuerunt, ne dominus possit in defectum excubiarum personalium tempore belli etiam exigere plus quam quinque denarios Turoneses in castellis & oppidis vicinis hostibus: in aliis longe distantibus, tres denarios. ¶ Neque ¶ ad excubias etiam teneri eos, qui non soluunt nisi quinque solidos vel minus taliter: nec viduas quæ non habent filios 18. annis, maiores secum habentes, non orphanos minores 18. annis. Alio quoque tempore pacis nec exigi hoc ius, nec compelli posse ad excubias. Vt etiam Senatusconsulto Parisiensis Senatus dictum 21. April. 1528. Citat Rebuff. in tom. 1. ordinat. regul. rub. de guerr. Papius citat prædictas constitutiones regias in thapodia arestorum, lib. 13. tit. 5. are. 1. ubi vido arresta alia de debitis excubiarum. sed male pro quinque denariis, quinque; adiecit solidos, quod moneo, vt pragmatici caueant. Sic etiam Guilielmus Bened. quem ipse in testamentum adducit, de quinque denariis, non de quinque solidis loquitur. Guiliel. Bened. in repet. 20. c. Rayn. in verb. & vxorem nomine. nu. 267. in 5. decis.

¶ Sunt autem annona, quæ receptæ sunt ratione excubiarum ex pacto vel conuentione in feudo, veluti reales coniunctæ castellaniam vel gardiam, & ideo tunc non possunt separari a castro, nec vendi, nec remitti alicui sine eo, vt placito Burdegalensis curiæ dictum refert Rebuffus ubi supra, 11. Martii 1534. contra vicecomitem Chastillonii.

De Feudo nobili & non nobili. Cap. 4.

- 1 Feudi alia diuisio in nobile & ignobile.
- 2 Feudum nobile quid, & non nobile seu burgense. Plebeius quando feudo nobilitatur, &c.
- 3 Omnes ab vno parente ori.
- 4 Nobiliores equites dici a censu Romæ ceperunt.
- 5 Nobilitas in maioribus virtutibus transfusa titulis in degeneres visum.

- 6 Vili conditionis homines, qui in summum nobilitatis gradum perueniunt. Arfaces, Agathocles, Cyges, Telephanes, Mandro, Viriatus, & alii.
- 7 Plebei cur nobilitari possint. & feuda nobilia accipere.
- 8 In Gallia pagani, qui dicuntur Rouriers, tenent feuda capaces.
- 9 Chassanei error: ignobiles non posse sine dispensatione tenere nobilia feuda, notatus.

Alia ¶ diuisio feudi est siue proprii siue improprii in nobile & non nobile: id est, aliud est a nobilibus, possit, aliud ab ignobilibus: alioquin omnia feuda ad militiæ subuentione expeditionem inuenta sunt. §. fin. de allodis, §. 1. de prohib. aliena. per Lothar. lib. 2. feud. tit. 52. ¶ Baldus ¶ in præfud. feudor. vocat feudum nobile, quod possessorem suum nobilitat: non nobile, burgense. Consuetudines feudorum nouum feudum datum plebeo dicunt non nobilitare, antiqua contra. §. ceteri, quis dicat. Dux, marob. lib. 2. feud. tit. 10. Et iure rusticus, vel, vt cum Iurifconf. loquat, paganus, emens prædium nobile, non fit nobilis, Luc. de Pen. in l. cum neque. in fine, per illum textum. C. de ino. lib. 10. tit. 39. l. 2. de præd. & aliis reb. nauicu. lib. 10. C. titu. 2. accedunt enim res hominibus, & non homines rebus. l. iustissime, de edil. edict. in P. Exceptis feudis maioribus, quæ sunt dignitatis, & regia, qualis ducatus, comitatus, marchisatus, baronia, quæ nobilitat paganos. Luc. de Pen. in l. mulieres, colum. 2. in versic. 4. ex comitatu, de dignitat. lib. 12. C. And. de Isernia in §. 1. de capita. qui curiam vendid. Sunt enim dignitates aliquæ, quæ nobilitat homines, qui eas adipiscuntur si digni habitus fuerint qui eas iure in principio habere possunt. ¶ Quis ¶ enim nescit nos ab vno & eodem patre primo natos? Et, vt ait Pindarus Nemeo. ode 6. strophe. 1.

¶ Et ἀδελφῶν, ἐν δὲ αὐτῶν γένεσιν, ἐν Μῆδ' ἐκ τῶν αὐτῶν Μαλέες ἀδελφῶν. Διόττις δὲ πατρὸς κληρονομήσας, ὡς τὸ πρῶτον ἴδεν, id est: Vnum hominum & deorum genus, ex vna autem spramus Mater virg. Distinguit omnia separata Virtus, hoc enim genus hominum, nobile.

Patrem enim habemus primum Adamum, & matrem Euan. Genes. 1. Et post submersione vniter orbis, vnum Noachum, & vxorem eius, & liberos eius & vxores eorum, Genes. 7. 8. 9. & totum animum vnus domus: Noachus & vxor eius Tytea, filii horum Sanus, Iapetus, & Chemus, & vxores eorum: secundum Berofum; lib. 1. de tempo. ante diluuium, Ioseph. 1. de antiquita. Iudæo. & contra Apionem, Pandora, Næla, & Neogla: atque idem Berofus lib. 3. eum Noachum omnium deorum maiorum & minorum fuisse patrem, & humanæ gentis auctorem, & chaos, semen mundi: Tyteam vero dictam Aretiam, id est, terram (vocant enim Hebræi terram ym aretz, in quam Chaos semen posuit, & ex qua tanquam ex terra cuncti prodierunt, dictumque ideo Noachum Chaos, vletam, semen mundi, patrem Principum, &c. Hinc & diuites omnes & plebei, & patricii, quos discernit voluntas aliquando vnus Romuli imperantis Romæ, Dionys. Halic. in 2. de antiq. Rom. Athenis autem sententia Theseli, Plutarch. in Theseo. & alibi, aliorum opinio. Et postea, census. Cum & equites a censu nobiliores ceperunt dici. Plin. lib. 33. c. 1. & 2.

¶ Accessit ¶ & illis successione seu generationis ex istis vana obseruatio in degenerantibus a patribus filiis alienis gaudentibus, non propriis titulis.

Nam genus & proanos. & que non fecimus ipsi, Vix ea nostra puto. Ouid. lib. 13. Metamor.

¶ Et ¶ nobilitas quidem maiorum in illis virtus fuit, at in degeneribus, viti index & condemnatio posteriorum: Neque enim infunditur virtus posteris generatione, vt corpus: acquisititia quippe est, non natiua.

Fortes. Horat. libr. 4. Carmin. ode. 4. creantur fortibus: & bonis Est in iuuenis, est in equis patrum: Virtus, nec imbellem feroces Progenerant aquila columbam: Doctrina sed vim promouet in suam: Recte q. cultus pecciora roborant,